

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Č. j. ČŠIA-769/11-A

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Základní škola, Starodubečská 413, Praha 10 - Dubeč
Sídlo:	Starodubečská 413, 107 00 Praha 10 - Dubeč
IČO:	70 888 825
Identifikátor:	600 041 361
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Martinem Petrtylem, ředitelem školy
Zřizovatel:	Městská část Praha - Dubeč, Starodubečská 401, 107 00 Praha 10 - Dubeč
Místo inspekční činnosti:	Základní škola, Starodubečská 413, Praha 10 - Dubeč
Termín inspekční činnosti:	13. – 18. května 2011

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost byla vykonána v základní škole podle § 174 odst. 2 písm. b), c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, k termínu inspekce (dále školský zákon). Inspekční činnost byla vykonána na podnět stěžovatele.

Hodnocení souladu učebních dokumentů s právními předpisy podle § 185 odst. 1 školského zákona.

Aktuální stav školy

Příspěvková organizace vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení. V době inspekce se v 15 třídách vzdělávalo 292 žáků, jejich počet se v posledních třech letech mírně zvyšuje. V současnosti je škola naplněna na 65,6 % cílové kapacity (445 žáků). V pátém ročníku je realizován program *Základní škola*, v ostatních *Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Škola Dubeč* (dále ŠVP).

Škola vzdělává 38 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále ŠVP), 5 z nich podle individuálního vzdělávacího plánu (IVP). Podle IVP je vzděláván také jeden žák 4. ročníku mimořádně nadaný v matematice. ZŠ je aktuálně kmenovou školou pro 13 žáků z Fondu ohrožených dětí Klokánek a 2 z Dětského domova Radost. Škola zřídila přípravnou třídu pro sociálně znevýhodněné, kde umožňuje 15 dětem vyrovnat jejich vývoj před zahájením povinné školní docházky.

Vzdělávání zajišťuje 26 pedagogických pracovníků včetně vedení školy, z toho je 7 bez odborné kvalifikace. Nikdo z vyučujících si ji aktuálně nedoplňuje vysokoškolským studiem. Ve výuce integrovaných žáků pomáhají 2 asistentky pedagogů. Postupně se zlepšují materiální předpoklady vzdělávání (viz část *Hodnocení předpokladů školy podle požadavků školského zákona*).

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Vzdělávací nabídka školy je především prezentována ŠVP. Jeho výpovědní hodnota je omezena některými nedostatky (viz. část *Hodnocení předpokladů školy podle požadavků školského zákona*). Není zveřejněn na webových stránkách školy ani jiným způsobem dostatečně prezentován. V učebním plánu ŠVP je disponibilní časová dotace vhodně využita na posílení hodinové dotace povinných předmětů a zavedení volitelných předmětů orientovaných na jazykové vzdělávání. Další možnosti pro formování osobnosti žáků poskytuje pestrá nabídka zájmových útvarů (balet, florbal, pohybové hry, keramika, angličtina, počítače, zdravotní výchova, výtvarný kroužek atd.).

Žáci na prvním stupni si prohlubovali zejména kompetence k učení a pracovní. Snažili se ve výuce formulovat vlastní názory a zaujímat k nim stanoviska. Četli plynule, s porozuměním, v textu se orientovali s přehledem, pokoušeli se objasňovat cizí a neznámá slova, odhadovali jejich význam, a tím si obohacovali slovní zásobu. Dodržovali správné hygienické návyky při psaní a zvládali jeho techniku. Často řešili problémové úlohy, které vedly k rozvoji logického, matematického myšlení. Tvořili vlastní příklady podle aplikovaných pravidel nebo za pomoci vyučujícího, dedukcí přicházeli na řešení. Pracovali aktivně se zájmem, většinou společně nebo samostatně. Ojedinelé byly činnosti ve skupinách, při kterých si rozvíjeli komunikativní dovednosti. Zcela zřídka se pokusili o sebehodnocení a vzájemné hodnocení.

Žáci na druhém stupni si ve sledovaném vzdělávání upevňovali především kompetence k učení a občanské. Méně příležitostí při frontálním způsobu práce měli k rozvoji komunikativních, sociálních a personálních dovedností. V řízených rozhovorech a při samostatné práci uměli reprodukovat hlavní myšlenky uměleckých textů, znali základní literární žánry a dokázali určit použité prostředky poezie. K procvičování učiva anglického jazyka využívali učebnice, cizojazyčné časopisy a pracovní listy, někdy konverzaci na určené téma ve dvojicích.

Škola sleduje a projednává úspěšnost žáků při jednáních pedagogické rady. Pravidelným hodnocením výsledků vzdělávání stanovených ve ŠVP se však prokazatelně nezabývá. Analýzou školní matriky byly zjištěny nepříznivé výsledky ve vyučovacím předmětu matematika. Ve 2. pololetí školního roku 2009/2010 bylo na 2. stupni hodnoceno stupněm dostatečný 34% žáků, nedostatečným dalších pět. V 1. pololetí školního roku 2010/2011 došlo ke zlepšení situace, avšak i tak bylo 30% žáků hodnoceno hůře, než stupněm dobrý. Bez výraznějších problémů proběhl v letošním školním roce přechod žáků z 5. do 6. ročníku. Pozitivem jsou převažující pochvaly nad ostatními výchovnými opatřeními. Jen ojedinelé vyučující udělují sníženou známku z chování. Žáci mají minimum neomluvených hodin. Škola ověřuje úroveň výsledků vzdělávání standardními interními nástroji. Externí

hodnocení a srovnávání s ostatními školami nevyužívá. V celoškolských projektech a v rámci tzv. *Malých maturit* dostávají žáci prostor k prezentaci rozvoje svých kompetencí. Žáci se pravidelně umísťují na předních místech krajských kol soutěží se sportovním, přírodovědným a výtvarným zaměřením. Dva obsadili ve školním roce 2009/2010 dvě 3. místa v republikových kolech výtvarných soutěží.

Poradenské služby zabezpečují pro žáky, jejich rodiče i učitele v souladu s právními předpisy výchovná poradkyně, metodička prevence, a do školy pravidelně dochází speciální pedagožka a psychologka z pedagogicko-psychologické poradny. Škola je zapojena do projektu *Podpora inkluze žáků se SVP* financovaného ESF, MHMP a ze státního rozpočtu. Realizátor Pedagogicko-psychologická poradna pro Prahu 10 poskytuje speciální pedagožku, která spolupracuje se školou i rodiči, zajišťuje péči a pomoc žákům se SVP při reedukaci, upevňování obtížného učiva a osvojování efektivních stylů učiva. IVP, které pedagogové vyhodnocují, mají různou úroveň a nejsou zcela v souladu s právním předpisem, zejména neobsahují údaje o cílech vzdělávání žáků, pedagogické postupy a seznamy pomůcek. Analýzou sešitů a žakovských knížek bylo shledáno, že doporučení poradenských zařízení se nepromítají průkazně do způsobů klasifikace, např. chybí upřednostnění ústního ověřování vědomostí nad písemným, krácení diktátů. Občas místo nich byla žákům se SVP zadána doplňovací cvičení. Hodnocení je někdy nepřiměřené. Pedagogové spoléhají na individuální práci odborníků s těmito žáky a ve výuce zohledňují pouze pracovní tempo.

Strategie školy v prevenci sociálně patologických jevů je zpracována v *Minimálním preventivním programu*. Velmi přínosná je spolupráce s Policií ČR. V projektu AJAX se žáci na 1. stupni učí bezpečnému chování doma, ve škole i na ulici, na 2. stupni probíhají besedy a přednášky zaměřené zejména na kriminalitu mládeže a protidrogovou prevenci. Další organizace a sdružení pomáhají např. v sexuální výchově či kurzech 1. pomoci.

K úspěšným oblastem patří dobré školní klima, na jehož utváření učitelé působí osobnostní, sociální výchovou a podporují vytváření příznivých vzájemných vztahů se sociálně znevýhodněnými žáky. Škola dbá na zajišťování bezpečného prostředí a zdravý životní styl, který podporuje projektem *Ovoce do škol*.

Hodnocení předpokladů školy podle požadavků školského zákona

Ředitel školy je ve funkci od května 2003. Nesplňuje však všechny určené požadavky pro tuto činnost. Neabsolvoval studium pro ředitele škol v rozsahu stanoveném právním předpisem. Ve vedení s ním spolupracuje zástupkyně ředitele. Stanovil *Koncepční záměry rozvoje na období 2010 – 2015*, kde z analýzy zjištěného stavu, formuloval cíle, které jsou reálné a vycházejí z potřeb školy. Pravidelná spolupráce pedagogických pracovníků usnadňuje její každodenní chod. Vnitřní kontrolní systém je kompetenčně rozdělený mezi ředitele a jeho zástupkyni, metodické orgány učitelů nejsou ustanoveny. Hospitační činnost probíhala v loňském školním roce velmi aktivně, ale bez následných přijatých opatření. Letos plán hospitační činnosti není naplňován. Při přijímání žáků ke vzdělávání ředitel dodržel závazné předpisy. Z *Vnitřního kontrolního plánu* nejsou jasné termíny a způsoby kontroly, je velmi stručný.

Ve vedené dokumentaci jsou následující nedostatky:

- ŠVP není zpracovaný podle struktury Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále RVP ZV). Neobsahuje obsah vzdělávání v přípravné třídě. Chybí obsahové, časové a organizační vymezení předmětů. Učební osnovy některých předmětů neobsahují všechno předepsané učivo a očekávané výstupy.

Osnovy předmětu *Matematika* obsahují učivo *zlomky* již ve 4. a 5. ročníku, i když podle RVP ZV patří do učiva 2. stupně. V souladu nejsou pravidla pro hodnocení žáků ani vlastní hodnocení školy,

- ve *výročních zprávách* chybí část o hospodaření školy, ve *vlastním hodnocení školy* oblast o kvalitě dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a návrhy opatření ke zlepšení hodnocených oblastí,
- ze záznamů z pedagogických rad není zřejmé projednávání všech opatření týkajících se vzdělávací činnosti školy,
- v některých třídních knihách, převážně na druhém stupni, nejsou důsledně zapisována probraná průřezová témata a údaje o hospitovaných hodinách,
- ve školní matrice chybí u některých žáků údaje o jejich SVP,
- ve statistických výkazech o základní škole nejsou uvedeni všichni individuálně integrovaní žáci (např. k 30. 9. 2010 jsou uvedeni pouze 2 a v předchozích letech žádný).

Školní řád a *Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků* byly během inspekce upraveny a jsou v souladu s právními předpisy stejně jako další dokumentace - kniha úrazu a rozvrh hodin.

Ze záznamů v třídních knihách IX. třídy ve školním roce 2008/2009 a 2009/2010 vyplývá, že nebylo probráno učivo dějepisu týkající se 2. poloviny 20. století.

V žákovských knížkách chybí hodnocení některých výchovných předmětů v 1. pololetí a celkově převažuje klasifikace písemných projevů žáků, v rozporu s platným školním řádem chybí známky z ústního zkoušení. Na druhém stupni chybí zápisy hodnocení všech složek vyučovacího předmětu *Český jazyk a literatura*, v cizích jazycích převažuje hodnocení písemných testů.

Ředitel zajišťuje spolupráci se školskou radou, předkládá jí stanovené dokumenty k projednání a ke schválení. Velmi pozitivně hodnotí kooperaci se zřizovatelem. Zákonné zástupce informuje o průběhu a výsledcích vzdělávání žáků zejména při třídních schůzkách a prostřednictvím žákovských knížek. Zveřejňování informací ve vstupu do školní budovy není dostatečně přehledné, na nástěnce u ředitelny školy je méně funkční, některé informace nejsou k dispozici. Proto je třeba hledat možnosti efektivnějšího způsobu komunikace a zlepšení informačního systému vůči zákonným zástupcům. Přínosná je spolupráce s Klubem rodičů a přátel ZŠ Dubeč, který školu podporuje finančně i spoluprací při různých akcích.

Personální podmínky umožňují realizaci ŠVP. Pedagogický sbor je stabilizovaný, s cca třetinovým zastoupením vyučujících v důchodovém věku. Dvě odborně kvalifikované učitelky druhého stupně vyučují na prvním, pro který však nezískaly dalším studiem kvalifikaci. Začínající učitelku uvádí do praxe zástupkyně ředitele. Ředitel organizuje další vzdělávání pedagogických pracovníků, ale analýzou dokumentace bylo zjištěno, že se málo učitelů věnuje prohlubování kompetencí v oblasti metod práce a problematiky žáků se SVP. Většina pedagogů získala dovednosti v užívání počítačů a téměř všichni se zúčastnili kurzu *Finanční gramotnost v praxi*. Pozitivem je prohlubující vzdělávání několika učitelek k prevenci úrazovosti žáků, k zajišťování 1. pomoci i k hodnocení žáků. Prioritou zůstává rozvíjení dovedností učitelů při práci s ICT směřující k účinnému využívání techniky ve vyučování.

Strategie v ŠVP k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků se ve výuce na prvním stupni učitelům většinou daří naplňovat. Volili převážně frontální výuku s využitím názorných pomůcek. Zařazovali práci samostatnou nebo ve dvojicích, velmi dobře průběžně motivovali a hodnotili. Žáky vedli k přehlednému a srozumitelnému vyjadřování,

k chápání textu a jeho interpretaci. Zařazování relaxačních chvil nebylo využito, částečně je nahrazovala pohybová aktivita při střídání činností. Učitelé podporovali rozvoj čtenářských dovedností žáků zejména při práci s textem. Své požadavky vzhledem k žákům se SVP diferencovali převážně časově, pouze někteří s nimi pracovali individuálně. Dařilo se začleňovat sociálně znevýhodněné žáky do výuky a rozvíjet v třídních kolektivech kompetence občanské. Didaktickou techniku pedagogové nezařadili, přestože by mnohdy zefektivnila výuku. Uplatňovali průběžnou zpětnou vazbu, verbální hodnocení a klasifikace plnily pozitivně motivační funkci. Závěry vyučovacích jednotek někteří didakticky nevyužili pro hodnocení úspěšnosti žáků nebo zopakování učiva.

Na druhém stupni vyučující zvolili frontální způsob práce bez diferenciací, který jen málo podporoval spolupráci a tvořivost žáků a nezohledňoval potřeby jednotlivců se SVP. V literární výchově žáky účinně motivovali poslechem a četbou vhodně zvolených ukázek literárních děl. Využívali mezipředmětové souvislosti a zařazovali průřezová témata *Osobnostní a sociální výchova* a *Multikulturní výchova*. Někteří učitelé však motivaci podcenili a ani ojediněle zařazená skupinová práce ji nezvýšila. Nevhodná struktura některých vyučovacích hodin spolu s metodickými nedostatky nevedly k dosažení očekávaných výsledků. V občanské výchově byla přínosem spolupráce s Policií ČR. Žáci si rozvíjeli právní vědomí, učili se vyhodnocovat a předcházet rizikovým situacím. V části vzdělávání chybělo průběžné hodnocení i podpora sebehodnocení a vzájemného hodnocení žáků. Pozitivní je snaha učitelů o změnu způsobu vzdělávání zařazováním třídních, ročníkových a celoškolních projektů.

Finanční zdroje v letech 2008 až 2010 tvořily především dotace ze státního rozpočtu. Od zřizovatele obdržela škola dotaci na zabezpečení provozu. V rámci doplňkové činnosti pronajímala tělocvičnu a další prostory a poskytovala stravování pro cizí strážníky. Získala sponzorské dary a mezinárodní grant (příspěvek na nákup interaktivní tabule). Prostředky z rozvojových programů významnou měrou přispěly ke zkvalitnění a zlepšení podmínek vzdělávání a k vyšší motivaci zaměstnanců. Po dohodě se zřizovatelem zapojila do obnovy i vlastní finanční zdroje (fondy), ze kterých pořídila např. vybavení do školní kuchyně a dofinancovala nákup interaktivní tabule. Příjmy z doplňkové činnosti využila na instalaci hracích prvků na školním hřišti, ozvučení tělocvičny a nákup zařízení do školní jídelny. Ze zjištěných skutečností lze konstatovat, že škola používala svěřené finanční prostředky hospodárně a účelně. Vedení sleduje výdaje ve vybraných oblastech a přijímá opatření k efektivnímu čerpání finančních prostředků.

Prostory školy jsou standardně vybaveny a v rámci finančních možností průběžně modernizovány. První stupeň byl vybaven novým nábytkem a audiovizuální technikou (projekory, notebooky, TV přijímače atd.), učebními pomůckami a výukovým materiálem. Pro výuku jsou k dispozici dvě zrekonstruované jazykové učebny, odborná pracovna výpočetní techniky a keramická dílna vybavená hrnčířským kruhem. Pro tělesnou výchovu a sportovní aktivity slouží velká tělocvična a školní hřiště. Škola průběžně obnovuje a rozvíjí materiálně technické podmínky pro realizaci ŠVP.

Celkové hodnocení školy

Činnost příspěvkové organizace je v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení. Škola dbá na bezpečnost a zdravý vývoj žáků. Poradenské služby a realizované preventivní strategie jsou funkční. Velmi přínosný je projekt Inkluze žáků se SVP a práce s dětmi a žáky ze sociálně znevýhodněného prostředí.

Hospodaření školy je účelné a hospodárné. Materiální a finanční zdroje umožňují realizaci ŠVP.

Ředitel nesplňuje jeden z předpokladů pro výkon činnosti dle § 5 odst. 2 zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů (chybí požadované studium pro ředitele škol). Od poslední inspekce se zlepšily materiální předpoklady vzdělávání, v personálních se daří udržovat stabilizovaný sbor, který je však dlouhodobě jen částečně kvalifikovaný s vyšším věkovým průměrem.

Určitá rizika vyplývají z nedůsledné kontrolní činnosti. Byly zjištěny tyto nedostatky, které je nutno odstranit:

- *ŠVP musí být v souladu s RVP ZV dle § 5 odst. 1 školského zákona,*
- *vzdělávání v předmětech Dějepis se musí uskutečňovat podle ŠVP v souladu s § 3 odst. 3 školského zákona,*
- *školní matrika musí obsahovat všechny údaje o žákovi v souladu s § 28 odst. 2 písm. f) školského zákona,*
- *záznamy z pedagogických rad musí dokládat, že ředitel důsledně projednává všechna opatření týkající se vzdělávací činnosti školy podle § 164 odst. 2 školského zákona,*
- *obsah výročních zpráv o činnosti školy musí být v souladu s § 7 vyhlášky č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy, ve znění pozdějších předpisů,*
- *vlastní hodnocení školy musí obsahovat údaje podle § 8 odst. 1 a 2 vyhlášky č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy, ve znění pozdějších předpisů,*
- *třídní knihy musí obsahovat průkazné údaje o poskytovaném vzdělávání a jeho průběhu v souladu s § 28 odst. 1 písm. f) školského zákona,*
- *IVP musí být vytvářeny podle § 6 odst. 4 a podle § 13 odst. 3 vyhlášky č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných, ve znění pozdějších předpisů,*
- *při vzdělávání žáků se ŠVP musí škola respektovat § 16 odst. 6 školského zákona,*
- *ve statistických výkazech o základní škole musí být uvedeni všichni individuálně integrovaní žáci, škola musí dodržovat ustanovení § 28 odst. 5 školského zákona, ve smyslu § 10 odst. 3 a § 2 odst. 6 zákona č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů.*

Tradiční výchovné a vzdělávací strategie přispívají k rozvoji jen některých klíčových kompetencí. Je třeba více využívat činnostní a kooperativní metody, uplatňovat vnitřní diferenciaci a individualizaci výuky, vést žáky k sebehodnocení i vzájemnému hodnocení.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona ve lhůtě do 30 dnů požaduje zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků. Oznámení zašlete na adresu Česká školní inspekce, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Arabská 683, 160 66 Praha 6.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, které se týká, a v Pražském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Praze dne 30. května 2011

(razítko)

Mgr. Jiří Mikoláš, školní inspektor

Mgr. Jiří Mikoláš v. r.

Mgr. Noëlle Kleinová, školní inspektorka

Mgr. Noëlle Kleinová v. r.

Mgr. Boris Tvarůžek, školní inspektor

Mgr. Boris Tvarůžek v. r.

Bc. Marie Kiliesová, kontrolní pracovnice

Bc. Marie Kiliesová v. r.

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Praze dne 10. června 2011

(razítko)

Mgr. Martin Petrtýl, ředitel školy

Mgr. Martin Petrtýl v. r.

Připomínky ředitele školy

Datum: --

Připomínky ne/byly podány.